

СИЛАБУС

Базова інформація про дисципліну	
Назва дисципліни	DS009 Академічний рисунок та живопис / Academic Drawing and Painting
Рівень фахової передвищої освіти	Фаховий молодший бакалавр
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Спеціальність	022 Дизайн
Освітня програма	Дизайн
Семестр	7-8 семестр (9 кл.), 5-6 семестр (11 кл.)
Курс	4 курс (9 кл.), 3 курс (11 кл.)
Анотація курсу	Дисципліна «Академічний рисунок та живопис» є однією з основних дисциплін, яка викладається на останньому курсі навчання студентів спеціалізації «Дизайн». Володіння навичками рисунка та живопису розширює творчі можливості, значно підвищуючи конкурентоспроможність дизайнера. Основною формою проведення практичних занять є вправи, які виконуються відповідно затвердженим темам. Предмет формує та закріплює систему знань, яка дозволяє на основі вивчення та пізнання засобами рисунку матеріальної форми, відтворити її в кольорі та зобразити в просторі кольорових співвідношень. Завдання: здобуття та застосування вмінь та навичок в роботі з фарбами, використання закономірностей кольору в конкретному середовищі, застосування технік і технологій живописних матеріалів, вирішення складних просторових колористичних завдань живопису та створення художнього образу живописними засобами. Завдання направлені на закріплення та вміння застосувати навички в комплексних складних постановках з натурою.

	У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати: теорію і технологію використання фарб, техніку та прийоми володіння живописними засобами, закони рисунка та живопису. вміти: використати закономірності кольору в конкретному середовищі, застосувати техніки та технології живописних матеріалів у вирішенні складних просторово-сюжетних колористично-ортогональних завдань рисунку та живопису в створенні художнього образу живописними засобами.
Сторінка курсу в MOODLE	Куколь С.Є. http://78.137.2.119:2929/course/view.php?id=139 Сіра О. В. http://78.137.2.119:2929/course/view.php?id=312 Дружиніна М. І. http://78.137.2.119:2929/course/view.php?id=905
Мова викладання	українська
Лектор курсу	Куколь Світлана Євгенівна СДН «Moodle»: повідомлення в чаті E-mail: svetlanakukol79@gmail.com Сіра Оксана Валентинівна СДН «Moodle»: повідомлення в чаті E-mail: ciraoksana56@gmail.com Дружиніна Марина Іонівна СДН «Moodle»: повідомлення в чаті E-mail: marinadru15@gmail.com
Місце дисципліни в освітній програмі	
Освітня програма	http://csbc.edu.ua/documents/otdel/koop_d23.pdf
Перелік загальних компетентностей (ЗК)	ЗК 05 Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності. ЗК 06 Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
Перелік спеціальних компетентностей (СК)	СК 01 Здатність застосовувати теоретичні знання в області мистецтва та дизайну, традиційні і сучасні культурно-мистецькі процеси і практики у власній професійній діяльності. СК 02 Здатність візуалізувати творчі задуми при створенні об'єктів дизайну. СК 05 Здатність здійснювати композиційну

	побудову та колористичне вирішення майбутнього дизайн-об'єкта.
Перелік програмних результатів навчання	Загальної підготовки РН 01 Знати загальні вимоги дотримання авторських та суміжних прав, захисту персональних даних, правил розповсюдження інформації. РН 08 Використовувати набуті знання, конструктивні критичні зауваження фахівців стосовно своїх творчих та навчальних результатів для фахового розвитку. Професійної підготовки РН 10 Зображувати композиційно-цілісні об'єкти дизайну засобами графічних та художніх технік. РН 12 Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти для розроблення художньо-проектних вирішень. РН 15 Застосовувати відповідне програмне забезпечення для виконання конкретного завдання. РН 16 Оцінювати власні результати на всіх етапах розробки об'єкту (продукту) дизайну відповідно до нормативної документації. РН 26 Самостійно ставити цілі, організовувати робочий час та простір, дотримуватися строків виконання завдань. РН 27 Усвідомлювати відповідальність за якість виконуваних робіт, забезпечувати виконання завдання на високому професійному рівні.
Опис дисципліни	
Структура навантаження на студента	Загальна кількість годин – 270 Кількість кредитів – 6/3 Кількість лекційних годин – 0 Кількість практичних занять – 108 Кількість годин для самостійної роботи студентів – 162 Форма підсумкового контролю – екзаменаційний перегляд

Методи навчання	1. За джерелом одержуваних учнями знань: вербальні, наочні, практичні методи (виконання практичних робіт). 2. За рівнем пізнавальної активності і самостійності студентів: 1) пояснювально-ілюстративний, або інформаційно-рецептивний, 2) репродуктивний.
Зміст дисципліни (Живопис)	
Практичні аудиторні завдання	
7 семестр	
Тема 1. Голова людини в освітленні «контражур»	Модель на тлі світла, вікна. Досягнення пластичної виразності зображення фігури людини світлом і кольором. Освітлення обумовлює поставлену задачу. Задача ускладнюється тим, що світлотінь формується силуетно, форми обличчя виражені м'яко. Портрет людини з джерелом світла, що розміщено позаду натури. Знайти основні тональні та кольорові співвідношення, виявити форму обличчя засобами живопису.
Тема 2. Голова людини з плечовим поясом	Жіноча модель на нейтральному тлі. Постановка ускладнена тим, що в композицію разом з плечовим поясом вводиться рука натурника. Органічне поєднання голови людини з плечовим поясом, вирішення в єдиному цілісному колориті. Досягнення пластичної виразності зображення фігури людини світлом і кольором.
Тема 3. Натюрморт з гіпсовим торсом Венери	Задача поступово наблизилась до передачі форм та фактури людського тіла засобами живопису. Створити врівноважену композицію в площині аркуша, зробити лінійно-конструктивну побудову. Передати об'єм торсу, кольорові рефлекси засобами живопису. Створити цілісну колористичну композицію, використовуючи тепло-холодні співвідношення кольору.

8 семестр	
Тема 4. Пів фігура людини, що сидить, з руками. Жіноча модель. Освітлення денне.	Завдання на конструктивну побудову, живописні засоби виконання та передачу кольорової характеристики образу в середовищі. Створити врівноважену композицію в площині аркуша формату А-1, зробити лінійно-конструктивну побудову. Детально опрацювати побудову голови, торсу, рук. Колористично об'єднати в єдину цілісну композицію усі важливі елементи фігури та оточення. Узагальнити колорит, врахувати характерні риси моделі.
Індивідуальні завдання	
Тема 1. Автопортрет в техніці гризайль	Досягнення пластичної виразності зображення голови людини за рахунок тону. Знайти основні тональні співвідношення, виявити форму обличчя засобами світлотіні.
Тема 2. Голова людини з плечовим поясом	Модель на нейтральному тлі. Постановка ускладнена тим, що в композицію разом з плечовим поясом вводиться рука натурника. Органічне поєднання голови людини з плечовим поясом, вирішення в єдиному цілісному колориті. Досягнення пластичної виразності зображення фігури людини світлом і кольором.
Тема 3. Декоративне вирішення натюрморту з гіпсовим торсом Венери	Декоративне рішення навчальної постановки з гіпсовим торсом Венери. Надати композиції образне рішення. Вирішити в кольорі, враховуючи тепло-холодні кольорові співвідношення, тональність постановки.
Тема 4. Автопортрет, пів фігура з руками.	Завдання на конструктивну побудову, живописні засоби виконання та передачу кольорової характеристики образу в середовищі. Створити врівноважену композицію в площині аркуша формату А-1, зробити лінійно-конструктивну побудову. Детально опрацювати побудову голови, торсу, рук. Колористично об'єднати в єдину цілісну композицію усі важливі елементи фігури та оточення. Узагальнити колорит, врахувати характерні риси моделі.

Зміст дисципліни (рисунок)	
7 семестр	
Тема 1. Рисунок голови натурниці на нейтральному тлі.	Виконання лінійно-конструктивну побудову голови натурниці на нейтральному тлі. Передача особливих рис обличчя, об'єму та світлотіні.
Тема 2. Рисунок гіпсової кисті Давида.	Закомпонування в площині листа гіпсової кисті Давида. Лінійно-конструктивна побудова.
Тема 3. Рисунок гіпсової стопи Давида.	Закомпонування в площині листа гіпсової стопи Давида. Лінійно-конструктивну побудову та тональне вирішення.
Тема 4. Рисунок фігури (екорше Гудона).	Виконати рисунок фігури (екорше Гудона). Лінійно-конструктивну побудову та тональне вирішення.
Тема 5. Рисунок (замальовки) фігури у трьох ракурсах.	Закомпонувати замальовки фігури у трьох ракурсах. Досягнення пластичної виразності зображення фігури людини світлом і тінню.
8 семестр	
Тема 6. Рисунок фігури в контрапості.	Виконати рисунок фігури на А-1 форматі графітним олівцем або м'яким матеріалом, враховуючи композиційне розміщення в аркуші, лінійно-конструктивну побудову та тональне вирішення.
Тема 7. Рисунок фігури в контрапості з гімнастичним обручем.	Виконати рисунок фігури на А-1 форматі графітним олівцем або м'яким матеріалом, враховуючи композиційне розміщення в аркуші, лінійно-конструктивну побудову та тональне вирішення.
Тема 8. Рисунок фігури в сидячому положенні.	Виконати рисунок фігури на А-1 форматі графітним олівцем або м'яким матеріалом, враховуючи композиційне розміщення в аркуші, лінійно-конструктивну побудову та тональне вирішення.
Тема 9. Рисунок фігури в лежачому положенні (торс).	Виконати рисунок фігури на А-1 форматі графітним олівцем або м'яким матеріалом, враховуючи композиційне розміщення в аркуші, лінійно-конструктивну побудову та тональне вирішення.
Політика дисципліни	

Політика відвідування	Регулярне відвідування всіх видів занять, своєчасність виконання самостійної роботи. За об'єктивних причин студент може отримати індивідуальний графік навчання за погодженням із керівником курсу, завідувачем ЦК та завідувачем відділення.
Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.
Академічна доброчесність	У випадку недотримання політики академічної доброчесності (плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво) передбачено повторне проходження оцінювання.
Використання ІІІ	Під час виконання завдань з рисунку та живопису використання ІІІ не передбачено.

Система оцінювання

Система оцінювання підсумкової успішності студентів поділяється на поточний контроль та семестровий контроль.

Поточний контроль здійснюється протягом семестру і охоплює всі види аудиторної роботи (практичні заняття) та виконання індивідуальних завдань. Максимальна кількість балів, яку студент може набрати за цей вид контролю, становить 100.

Підсумковий контроль відбувається у формі екзаменаційного перегляду (іспиту).

Розрахунок підсумкової оцінки

Підсумкова оцінка (О) розраховується як сума балів за роботу в семестрі (S) та балів за іспит (Т), кожен з яких має максимальну вагу 100 балів. Вагові коефіцієнти для обох компонентів однакові та дорівнюють 0,5.

Формула: $O = (S \times 0.5) + (T \times 0.5)$

Накопичення рейтингових балів з навчальної дисципліни (Живопис)

Види навчальної роботи	Загальна кількість балів
Практичні завдання	
7 семестр	
1. Голова людини в освітленні «контражур»	10
2. Голова людини з плечовим поясом	10
3. Натюрморт з гіпсовим торсом Венери	10
Індивідуальні завдання	

1. Автопортрет в техніці гризайль	5
2. Голова людини з плечовим поясом	10
3. Декоративне вирішення натюрморту з гіпсовим торсом Венери	5
Разом	50
Екзаменаційний перегляд	50
Всього балів	100*0,5
8 семестр	
Практичні завдання	
4. Пів фігура людини, що сидить, з руками.	25
Індивідуальні завдання	
4. Автопортрет, пів фігура з руками.	25
Разом	50
Екзаменаційний перегляд	50
Всього балів	100*0,5

Накопичення рейтингових балів з навчальної дисципліни (Рисунок)		
Види навчальної роботи	Мах кількість балів	
7 семестр		
Практичні завдання (5 тем)	Аудиторні	Індивідуальні
Тема 1. Рисунок голови натурниці на нейтральному тлі.	5	5
Тема 2. Рисунок гіпсової кисті Давида.	5	5
Тема 3. Рисунок гіпсової стопи Давида.	5	5
Тема 4. Рисунок фігури (екорше Гудона).	5	5
Тема 5. Рисунок (замальовки) фігури у трьох ракурсах.	5	5
Разом	50	
Екзаменаційний перегляд	50	
Всього балів	100*0,5	
8 семестр		
Практичні завдання (4 теми)	Аудиторні	Індивідуальні
Тема 1. Рисунок фігури в контрапості.	5	5
Тема 2. Рисунок фігури в контрапості з гімнастичним обручем.	5	5
Тема 3. Рисунок фігури в сидячому	5	5

положенні.		
Тема 4. Рисунок фігури в лежачому положенні (торс).	10	10
Разом	50	
Екзаменаційний перегляд	50	
Всього балів	100*0,5	

Розподіл балів на екзаменаційний перегляд

№	Види навчальної роботи	Мах. кількість балів
1	Правильність виконання робіт	20
2	Конструктивність, дотримання загальних пропорцій та об'ємів	20
3	Оригінальність роботи	20
4	Оформлення	20
5	Охайність	20
Разом	100	

Оцінка за перегляд ставиться лише при наявності всіх виконаних завдань

Критерії оцінювання знань студентів

Бали			Критерії
21-25	10	5	виконана робота відповідає вимогам, що поставлені у завданні: композиційна рівновага в площині заданого формату; міцна лінійно-конструктивна побудова, вірні пропорції предметів та співвідношення всіх величин в композиції; правильне відображення загального живописного колориту, об'єму та форми предметів, світлотіні засобами живопису чи рисунку.
16-20	8-9	4	виконана робота відповідає вимогам, що поставлені у завданні, але допущено деякі помилки в композиції, рисунку чи кольорі, які не суттєво впливають на сприйняття роботи
11-15	6-7	3	виконана робота не цілком відповідає вимогам, що поставлені у завданні: допущені помилки в побудові композиції, рисунку або колористичному рішенні, які кінцево складають враження незавершеної та не цілісної

			роботи
6-10	4-5	2	виконана робота не відповідає вимогам, що поставлені у завданні: допущено багато помилок: композиція невірноважена, другорядне не підпорядковане головному; в рисунку грубо порушені співвідношення величин та пропорції предметів; засобами живопису не передані світлотінь, форма предметів; колір не витриманий в тепло-холодних і тональних закономірностях живопису, відсутній цілісний загальний колорит живописної композиції
1-5	1-3	1	робота з неграмотним композиційним вирішенням, з грубим порушенням у відтворенні форми та передачі основних пропорцій предметів, що зображуються, які змінюють основні параметри натури; невдале вирішення в тоні та в кольорі предметів, а також за відсутність повітряного середовища, в якому вони знаходяться; за відсутність навичок володіння технікою рисунку чи живопису; незнання базового матеріалу

Шкала оцінювання		
ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	Бездоганна підготовка в широкому контексті
B	80-89	Грунтовні знання та вміння
C	70-79	Хороші знання та вміння
D	65-69	Задовільні знання, стереотипні вміння
E	60-64	Виконання мінімальних вимог діяльності в стандартних умовах
FX	35-59	Слабкі знання, відсутність умінь
F	1-34	Необхідний повторний курс

Список рекомендованих джерел

1. Альбом «Акварель українських художників». К., Мистецтво, 1985. 110с.
2. Альбом «Декоративне мистецтво України». К., Мистецтво, 1991. 213 с.
3. Недосеко Н. Натюрморт. Методичні рекомендації. ЧДБК, 2001. 20 с.
4. Лильо-Откович Зоряна, Український пейзажний живопис ХІХ – початку ХХ сторіччя. – К.: Балтія-Друк, 2007. – 120 с.; іл. – Укр., англ.
5. В. А. Греченко, І.В.Чорний, В.А. Кушнерук, В.А.Режко, Історія світової та української культури: Підручник для вищ. закл. освіти – К.: Літера ЛТД, 2005. – 464 с.
6. Лоханько Ф.П., Флорова Т.І., Художні матеріали. Техніка живопису. Короткий курс для студентів педагогічних факультетів художніх інститутів. – Київ, 1960. – 142 с.
7. Катерина Білокур очима сучасників / Спогади, есеї, розвідки, матеріали з архіву художниці підготував, упорядкував М. Кагарлицький. – К.: «Томіріс», 2000. – 432 с., іл.
8. Барчаи Е., Анатомія для художників. – Корвина, Будапешт, 1982. – 344 с.: іл.
9. Andrzej Jakimowicz, Jacek Malczewski. – Warszawa, AURIGA, 1974. – 218 p., іл.
10. Феодосійська картинна галерея імені І. К. Айвазовського: Альбом / Авт.-упоряд. С. С. Полун. – К.: Мистецтво, 1988. – 151 с.: іл.
11. Косьяненко Катерина, Мамаї та Мамаївни. Живопис. – К.: Видавництво «Промінь», 2013. – 36 с.: кол.іл.
12. Тадем Е., 50 креативних ідей малювання олівцем / Пер.з англ. В.Кучменко. – К.: Видавнича група КМ-БУКС, 2018. – 224 с.: іл.
13. Кетрін Інгрем, Це Воргол. Ілюстрував Ендрю Рей. / Пер.з англ. Р.Паранько. – Львів, Видавництво Старого Лева, 2016. – 80 с.: кол.іл.
14. Кетрін Інгрем, Це Далі. Ілюстрував Ендрю Рей. / Пер.з англ. Р.Паранько. – Львів, Видавництво Старого Лева, 2017. – 80 с.: кол.іл.
15. Джордж Роддам, Це Ван Гог. Ілюстрації С. Гарасамович. / Пер.з англ. Т.Савчинська. – Львів, Видавництво Старого Лева, 2018. – 80 с.: кол.іл.
16. Сара Паппворт, Це Моне. Ілюстрації Од Ван Рин. / Пер.з англ. Т.Савчинська. – Львів, Видавництво Старого Лева, 2019. – 80 с.: кол.іл.
17. Паламарчук Г.П., Тарас Шевченко. Альбом. – К.: Мистецтво, 1976. – 352 с.: кол. іл.
18. Мацапура М.І., Т.Г.Шевченко. Живопис. – К.: Мистецтво, 1964. – 24с.: іл.
19. Мацапура М.І., Т.Г.Шевченко. Графіка. – К.: Мистецтво, 1964. – 24с.: іл.
20. Іттен Й., Мистецтво кольору. Перекладач Монахова Л. – Видавництво Аронов, 2020. – 96 с.: кол. іл.

21. Кассія Сент-Клер, Потаємне життя барв. Переклад Сокульська К. – К.: Видавнича група КМ-БУКС, 2021. – 296 с.: іл..
22. Фонди кафедри

Інформаційні ресурси:

1. Анатомія для художників. URL: https://pseudology.org/health/Barchai_Anatomy2.pdf
2. Г. Баммес. Анатомичні схеми. URL: <https://nevsepic.com.ua/anatomy/29797-g.-bammes-anatomicheskie-shemy-468-rabot.html>
3. Берн Хогард. Рисунок. URL: https://archive.org/details/gottfriedbammesdernacktemensch_201911/Burne%20Hogarth%20-%20Drawing%20Dynamic%20Hands/page/n61/mode/2up
4. Ендрю Луміс, Рисування голови і рук. URL: https://archive.org/details/gottfriedbammesdernacktemensch_201911/Andrew%20Loomis%20-%20Drawing%20the%20Head%20and%20Hands/page/n81/mode/2up
5. Улдис Заринш. Анатомія для скульпторів. URL: https://archive.org/details/gottfriedbammesdernacktemensch_201911/Uldis%20Zarins%20-%20Anatomy%20for%20Sculptors/page/n169/mode/2up
6. ХДАТМ, Єгоров Євген Павлович - Живописець, графік, художник-монументаліст. URL: <https://www.ksada.org/museum-egorov.html>
7. ХДАТМ, Хбесєдін Сергій Фотійович - Майстер станкового живопису, художник-графік. URL: <https://www.ksada.org/museum-besedin.html>
8. Методичні рекомендації «Рисунок черепа» URL: <https://eprints.kname.edu.ua/10601/1/>